

Reactie conceptrapport 'Het leefklimaat van jongeren in Het Poortje

Dhr. J. P. van der Vlugt, Het Poortje Jeugdinstellingen, 25 maart 2011

In oktober en november 2010 is door de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie Onderwijs onderzoek gedaan naar het leefklimaat van de jongeren bij Wilster en Portalis, onderdeel van Het Poortje Jeugdinstellingen. Het betrof hier de 2^e fase van het stapsgewijs toezicht op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg.

Aan de instelling is de mogelijkheid geboden een inhoudelijke reactie te formuleren. Deze inhoudelijke reactie richt zich vooral op de herkenbaarheid van de uitkomsten gezien de ontwikkelfase van de organisatie en gaat op één onderdeel kort in op de gekozen methodiek van de inspectie.

Vooraf stellen wij dat de uitkomsten van het rapport overeenkomen met het eigen beeld van mogelijke verbeterpunten in onze organisatie. In het nog op te stellen plan van aanpak zullen wij deze zaken dan ook voortvarend en serieus aanpakken. In deze memo nemen we graag de gelegenheid om de ontwikkeling van onze organisatie te schetsen, sinds we de overgang hebben gemaakt van een justitiële jeugdinstelling naar een gesloten behandelinstelling. Een ontwikkeling die volgens ons de uitkomsten van de rapportage in de juiste context zet.

Het Poortje Jeugdinstellingen heeft drie jaren geleden, bij de overgang van justitiële jeugdinstelling naar een gesloten behandelinstelling, de hoogste prioriteit gegeven aan de implementatie van het nieuwe wettelijke kader vanuit de Gesloten Jeugdzorg. De rechtpositie van de jongere had, samen met het inbedden van het nieuwe wettelijke verlofkader, de meeste urgentie binnen onze organisatie. Om dit te bereiken is het interventiebeleid aangepast, zijn medewerkers opgeleid en is er nieuw verlofbeeld ontwikkeld en geïmplementeerd. Gelukkig bleek uit de positieve uitkomst van de toetsing door de Inspectie Jeugdzorg in de eerste fase van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg, dat deze implementatie succesvol is verlopen.

Hierna is de organisatie met de volgende stap aan de slag gegaan. Het ontwikkelen van een passend pedagogisch behandelklimaat. Hiervoor is een zorgvisie ontwikkeld, die leidend is voor het inrichten van een veilig en verantwoord leer-, leef en behandelklimaat binnen Wilster en Portalis. De basis van ons behandelklimaat wordt nu gevormd door het sociaal competentiemodel, het systeem van fasering en feedback en Equip. Er is, parallel aan deze ontwikkeling, flink geïnvesteerd in het opleiden van medewerkers en we stellen trots vast dat we in staat zijn gebleken om op deze wijze een flinke kwaliteitsslag te maken. Nu de basis op orde is richten we ons op een volgende stap. Namelijk het constant verbeteren en borgen van het bestaande leer-, leef en behandelklimaat, waardoor het bouwen aan trajectzorg verder mogelijk wordt.

Het mag duidelijk zijn dat al deze ontwikkelingen in een tempo van slechts enkele jaren veel heeft gevraagd van de organisatie. Er is veel geïnvesteerd in 'Plan' en 'Do' en we signaleren dat het tijd wordt om ons meer te richten op 'Check' en 'Act'. Enkele voorbeelden hiervan vinden we dan ook terug in de resultaten van het Inspectierapport. Een voorbeeld is de constatering dat er verbetering mogelijk is rond de '*één kind, één plan*' gedachte. Intern is eveneens geconstateerd dat de samenwerking tussen school en internaat voor verbetering vatbaar is. Een verbeteractie hiervoor is al opgenomen in het jaarplan 2011 van Wilster en Portalis.

De multidisciplinaire samenwerking rondom de jongere en de constatering van de inspectie dat hier sprake is van 'eilandvorming', is een herkenbaar beeld. Al deze zaken hangen samen met de eerdergenoemde ontwikkelfase van de organisatie. Naast bovenstaand geschetst beeld over de voortgang van de ontwikkelingen, zijn er gevolgen voor de inrichting van de organisatie. Het Poortje Jeugdinstellingen verschuift momenteel haar focus van een verticale en functioneel aangestuurde organisatie (activiteitengericht), richting een horizontale en proces gestuurde organisatie (procesgericht). Deze kanteling van onze organisatie is noodzakelijk, om te voldoen aan de planmatige multidisciplinaire samenwerking rondom de jeugdige en om verder te kunnen bouwen aan de zorgtrajecten met ketenpartners. De verwachting is dat de reeds in gang gezette implementatie van het HKZ-kwaliteitssysteem hierbij een goed hulpmiddel kan zijn.

In het licht van bovenstaande, vinden wij het van groot belang dat het thema '*één kind, één plan*' zo duidelijk mogelijk voorop wordt gesteld door de gezamenlijke inspecties. Vanuit dat oogpunt was het ons inziens wel van toegevoegde waarde geweest als de toetsing van dit thema een gezamenlijke opdracht was geweest van zowel de Inspectie Jeugdzorg als de Inspectie Onderwijs.

Als laatste willen wij nog kort een kanttekening plaatsen bij de onderzoeksmethode die de Inspectie Jeugdzorg heeft toegepast. Het valt op dat, in vergelijking tot de toetsing van stap één, nadrukkelijker een keuze is gemaakt voor een perspectiefwisseling richting de beleving van de jongeren. In vergelijking met de oorspronkelijke criteria

en indicatoren van het kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg, is er sprake van een verschuiving richting belevingsindicatoren. Gezien het te toetsen thema, is het een logische gedachtengang dat de beleving van jongeren een belangrijk perspectief vormt om een goed beeld te krijgen van het leefklimaat in Het Poortje. Wij zijn echter wel van mening dat de balans in de onderzoeksmethode beter kan. Een juiste combinatie van zowel objectieve als subjectieve indicatoren had een evenwichtiger beeld gegeven van ons leefklimaat. Hierbij denken we aan het meenemen van objectieve factoren zoals opleidingsniveau, scholingsplan(nen) en intervisie. Deze indicatoren zullen het beeld van het leefklimaat voor ons positiever beïnvloeden. De uitkomsten die te maken hebben met de kwaliteit van de groepsleiding vinden wij op dit punt dan ook minder herkenbaar.

Los van deze inhoudelijke reactie, worden de verbeterpunten uit het rapport op dit moment serieus opgepakt en sluiten ze naadloos aan bij onze eigen ontwikkeling.

Dhr. J.P. van der Vlugt
Voorzitter Raad van Bestuur
Het Poortje Jeugdinstellingen

